

החלטת ועדת האתיקה

בקובלנות התנועה לאיכות השלטון בישראל

ומר צבי גוטמן נגד ח"כ מקסים לוי

מיום 7.3.2001

1. הקובלנות

1.1. ביום 5.6.2000 קבלה התנועה לאיכות השלטון בישראל, באמצעות גב' קרן אזולאי, נגד ח"כ מקסים לוי בדרישה להפסקת כהונתו של ח"כ מקסים לוי כסגן יו"ר ההסתדרות לאחר שצורף לבית נבחר ההסתדרות במאי 2000, בהיותו חבר הכנסת.

1.2 קובלנה דומה הוגשה ביום 12.6.2000 על ידי מר צבי גוטמן.

1.3 קובלנת התנועה לאיכות השלטון מתבססת על נימוקים אלה:

(א) בית נבחר ההסתדרות הוא בגדר "גוף ציבורי" כאמור בסעיף 13א(א) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן - חוק החסינות) וחל איסור על חבר הכנסת לכהן כנבחר בגוף מסוג זה אף שלא בתמורה;

(ב) חבר הכנסת כמייצג הציבור נתפס כאמור לייצג את האינטרסים של כלל הציבור ולא להיות מוטה לארגון זה או אחר.

לטענת הקובלים, בחברותו של ח"כ מקסים לוי בבית נבחר ההסתדרות קיים פוטנציאל לקיומו של ניגוד עניינים, כאמור בסעיף 13א(ב)(3) לחוק החסינות, וכן חשש של ניצול לרעה או השגת יתרון או העדפה אישיים בשל היותו חבר הכנסת, כאמור בסעיף 13א(ב)(2) לחוק החסינות.

(ג) על פי סעיפים 3 ו-5 לכללי האתיקה לחברי הכנסת, על חבר הכנסת להקדיש את כל מרצו לתפקידו כחבר הכנסת ובהקשר זה הוא נדרש שלא להימצא במצב פוטנציאלי של ניגוד עניינים.

1.4 קובלנתו של מר צבי גוטמן מבוססת אף היא על האמור בסעיף 13א(1) לחוק החסינות, לפיו חבר הכנסת מנוע מלכהן "בגוף ציבורי".

לטענת מר גוטמן ועדת האתיקה של הכנסת, בענין קובלנה נגד ח"כ חיים כץ, כבר החליטה כי בית נבחר ההסתדרות הוא אכן "גוף ציבורי" כמשמעותו בחוק החסינות.

2. תגובת ח"כ מקסים לוי

2.1 ביום 10.7.2000 הודיע ח"כ מקסים לוי לח"כ עמיר פרץ, יו"ר ההסדרות ולוועדת האתיקה של הכנסת כי לאור בירור המתקיים בוועדת האתיקה הוא מבקש להשעות עצמו עד לקבלת החלטה סופית.

2.2 בדיון ועדת האתיקה מיום 12.12.2000 הודיע ח"כ מקסים לוי לוועדה כי לא השתתף באף דיון של בית נבחר ההסתדרות.

3. החלטת הוועדה

הוועדה הגיעה למסקנות הבאות:

3.1 סעיף 13א(א) לחוק החסינות קובע כי חבר הכנסת לא יכהן כנבחר בגוף ציבורי, אף שלא בתמורה, ומי שמכהן כנבחר בגוף ציבורי - חברותו באותו גוף תפקע ביום היותו לחבר הכנסת.

"גוף ציבורי" כולל, על פי התוספת לחוק החסינות, את ההסדרות הכללית החדשה.

3.2 סעיף 13א(1) לחוק החסינות קובע סייג לפיו ההוראות שפורטו לעיל לא יחולו על חבר הכנסת המכהן שלא בתמורה כיושב ראש נבחר של ההסתדרות הכללית החדשה.

הסייג חל כאמור רק על יושב ראש נבחר של ההסתדרות ולא על שום תפקיד אחר בגוף הציבורי האמור, וח"כ מקסים לוי התמודד כחוק על תפקיד יו"ר ההסתדרות. אולם משלא נבחר לא יכול היה לקבל על עצמו כל תפקיד אחר בהסתדרות כל עוד הוא מכהן כחבר הכנסת

3.3 לאור האמור בסעיף 13א1 לחוק החסינות ובהמשך לאמור בסעיף 3.2, החליטה הוועדה כי חבר הכנסת מקסים לוי עבר עבירה על חוק זה בקבלו על עצמו את הכהונה כסגן יו"ר ההסתדרות גם אם לא החל לכהן כחבר בבית נבחר ההסתדרות.

3.4 הוועדה החליטה להפעיל את סמכותה לפי סעיף 13ד(ג) לחוק החסינות ולהטיל על ח"כ מקסים לוי הערה.

4. החלטת הוועדה תונח על שלחן הכנסת.